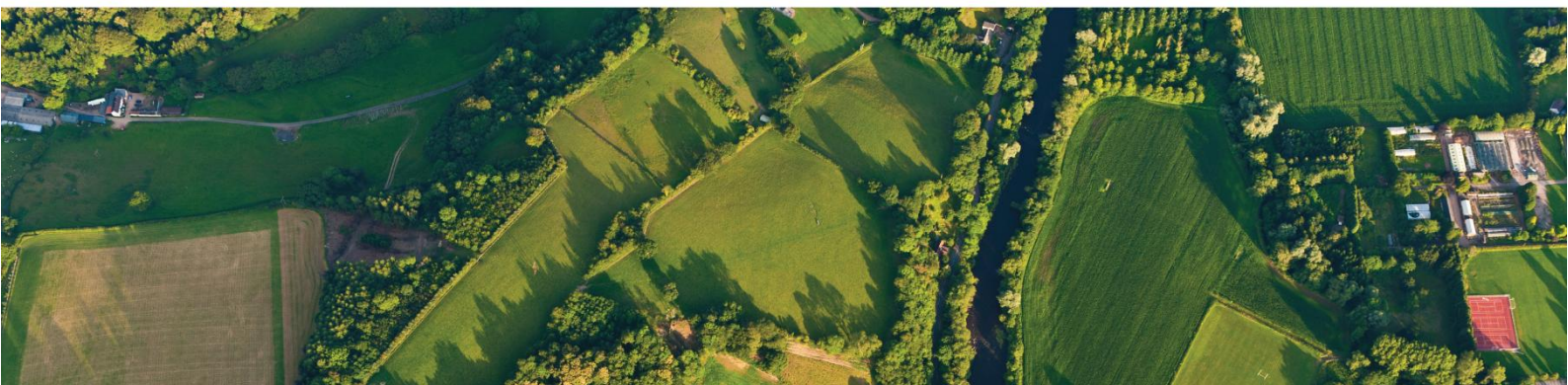

Transect-rapport 5694

Wesepe, Raalterweg 50 – fase 1 Gemeente Olst-Wijhe (OV)

Een Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek d.m.v.
Proefsleuven (IVO-P), karterende en waarderende fase

transect

ARCHEOLOGISCH ONDERZOEK ► ADVIES

Colofon

Titel	Wesepe, Raalterweg 50 – fase 1. Gemeente Olst-Wijhe (OV). Een Archeologisch Inventariserend Veldonderzoek door middel van Proefsleuven (IVO-P), karterende en waarderende fase.
Rapportnummer	Transect-rapport 5694
Auteur	S. Tews en J. Rap
Versie	Versie 1.2
Datum	18-3-2025
Projectnummer	24040087
Onderzoeksmelding	5677975100
Opdrachtgever	Nijhoff Architecten
Uitvoerder	Transect b.v. Overijsselhaven 127 3433 PH Nieuwegein
Veldteam	J. Rap (senior KNA archeoloog) R. Mol (Archeoloog MA) D. Melet (Veldmedewerker) M. Hogenboom ((Veldmedewerker)
Bevoegde overheid	Gemeente Olst-Wijhe
Adviseur namens de bevoegde overheid	Gemeentearcheoloog Deventer B. Vermeulen
Toetsing rapport bevoegde overheid	Nog niet beoordeeld
Beheer en plaats documentatie	Transect b.v., Nieuwegein
Omslagafbeelding	Vlak in werkput 5 (foto richting het noordwesten)

Autorisatie		
Naam	Datum	Paraaf
J. Rap MA Senior KNA Archeoloog	18-03-2025	

ISSN: 2211-7067

© Transect b.v., Nieuwegein

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Transect aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Samenvatting

In opdracht van Nijhoff Architecten heeft Transect b.v.¹ op 20 tot en met 22 januari 2025 een proefsleuvenonderzoek, karterende en waarderende fase, uitgevoerd in het plangebied Raalterweg 50 te Wesepe (gemeente Olst-Wijhe). De aanleiding voor het onderzoek is het plan om een nieuwe woonwijk te realiseren in het plangebied. De exacte bouwplannen en inrichting zijn nog niet bekend. De ontgravingsdiepte van de voorgenomen ontwikkelingen zal reiken tot ca. 1,20 m -Mv. Het plangebied heeft een oppervlakte van 2,3 ha. Onderhavig rapport behandelt fase 1 van het archeologische onderzoek, dat zich richt op de onbebouwde zones. Aan de noordzijde van het terrein staat nog een voormalige melkfabriek waar nu kantoren en loodsen gevestigd zijn. Deze bebouwing zal in augustus 2025 worden gesloopt, waarna fase 2 van het proefsleuvenonderzoek zal volgen conform het PvE.

Op basis van het vooronderzoek geldt in het plangebied een hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten uit de periode Laat-Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen, met name vanwege de gunstige landschappelijke ligging van het terrein op een dekzandrug die in noordelijke richting afloopt richting een beekdal.

Werkzaamheden en resultaten

Er zijn acht werkputten aangelegd. In overleg met de archeologisch adviseur van de gemeente is de ligging van de werkputten gewijzigd ten opzichte van het PvE, vanwege obstakels (asfaltering, parkeerplaatsen, aanwezigheid van trailers, auto's en rioleringsputten) in het plangebied. In alle werkputten is één vlak aangelegd in de top van het dekzand (ca. 3,85 m - 4,35 m +NAP). Tevens zijn in twee werkputten kijkgaten gemaakt en in het oostelijke deel van het terrein drie boringen gezet om de bodemopbouw te kunnen documenteren.

Het proefsleuvenonderzoek heeft uitgewezen dat in het centrale van het terrein de bodem in grote mate verstoord is. In het zuidwestelijke deel van het plangebied is de bodem nog in grote mate intact. Hier zijn E- en B-horizonten in de top van het dekzand aanwezig. Het terrein loopt in noordoostelijke richting af richting een beekdal. Er zijn acht archeologische sporen aangetroffen. Dit zijn paalkuilen die op basis van hun vulling waarschijnlijk uit de Late Middeleeuwen of de Vroege Nieuwe tijd stammen. Er is geen duidelijk verband tussen deze sporen te herkennen, ze liggen ver uit elkaar (verspreid over meerdere putten). De aangetroffen greppel staat afgebeeld op het Kadastrale Minuutplan 1811-1832 en dateert dus uit de negentiende eeuw. Er zijn geen vondsten aangetroffen. De resultaten van het onderzoek duiden erop dat in het onderzochte deel van het plangebied (fase 1) hoogstwaarschijnlijk geen bewoning heeft plaatsgevonden.

Advies

Het selectieadvies omvat de volgende mogelijkheden: (1) het vrijgeven van het plangebied; (2) het behoud *in situ* van vindplaatsen (fysiek beschermen) of (3) het behoud van *ex situ* van vindplaatsen (definitief opgraven).

¹ Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.2, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij de RCE en de SIKB.

De fysieke kwaliteit van de sporen is middelhoog. De sporen zijn tot een redelijke diepte behouden en nog duidelijk herkenbaar in de bodem aanwezig. Dit geldt voor zowel de paalkuilen als voor de greppel. De inhoudelijke kwaliteit van de sporen, daarentegen, is laag. Het verband tussen de paalkuilen is onduidelijk, er is geen structuur te herkennen en er zijn geen vondsten aangetroffen waarmee de sporen gedateerd kunnen worden. De ensemble- en informatiewaarde is hiermee laag. Sporen van landgebruik en erfinrichting uit de Nieuwe Tijd zijn niet zeldzaam, en van historische kaarten is al bekend dat door het plangebied een greppel heeft gelopen. De resultaten van het onderzoek leveren daarmee een beperkte kenniswinst op.

Op basis van de resultaten van het veldonderzoek en de waardering van de vindplaatsen, is ons advies om dit deel van het plangebied vrij te geven voor toekomstige ontwikkeling.

Het bevoegd gezag, de gemeente Olst-Wijhe, neemt op basis van de resultaten van dit onderzoek een selectiebesluit. Ongeacht het selectiebesluit van de gemeente, geldt een wettelijke meldingsplicht bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, conform de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10 en 5.11, wanneer er archeologische zaken worden aangetroffen. Om pragmatische redenen adviseren wij de melding ook bij de gemeente te doen.

Inhoud

1.	Aanleiding.....	7
2.	Archeologische verwachting	9
3.	Doel en methodiek	11
4.	Resultaten veldonderzoek.....	13
5.	Archeologische interpretatie.....	21
6.	Waardstelling en advies	22
7.	Geraadpleegde bronnen	24
Bijlage 1.	Archeologische periode-indeling voor Nederland	25
Bijlage 2.	Puttenplan op luchtfoto	26
Bijlage 3.	Allesporenkaart	27
Bijlage 4.	Allesporenkaart, ingezoomd	28
Bijlage 5.	Vlaktekeningen.....	29
Bijlage 6.	Sporen- en lagenlijst.....	37
Bijlage 7.	Vondstenlijst.....	40
Bijlage 8.	Beantwoording onderzoeksvragen	41

1. Aanleiding

Provincie	Overijssel
Gemeente	Olst-Wijhe
Plaats	Wesepe
Toponiem	Raalterweg 50 – fase 1
Kaartblad	27H
Perceelnummer(s)	OLS00-D nummers 3345, 3346, 3679, 5074, 5344, 5835 en 5836
X-, Y-coördinaten (centrum)	210.994 / 482.453
CMA/AMK-status	N.v.t.
Oppervlakte plangebied	ca. 2,3 ha
Huidig grondgebruik	Bedrijfspan, woning en parkeerplaats

In opdracht van Nijhoff Architecten heeft Transect b.v.² op 20 tot en met 22 januari 2025 een proefsleuvenonderzoek, karterende en waarderende fase, uitgevoerd in het plangebied Raalterweg 50 te Wesepe (gemeente Olst-Wijhe; fig. 1). De aanleiding voor het onderzoek is het plan om een nieuwe woonwijk te realiseren in het plangebied. De exacte bouwplannen en inrichting is nog niet bekend. Het plangebied heeft een oppervlakte van 2,3 ha. Onderhavig rapport behandelt fase 1 van het archeologische onderzoek, dat zich richt op de onbebouwde zones. Aan de noordzijde van het terrein staat nog een voormalige melkfabriek waar nu kantoren en loodsen gevestigd zijn. Deze bebouwing zal in augustus 2025 worden gesloopt, waarna fase 2 van het proefsleuvenonderzoek zal volgen conform het PvE (Van Bavel, 2024). De ontgravingsdiepte van de voorgenomen ontwikkelingen zal reiken tot ca. 1,20 m -Mv.

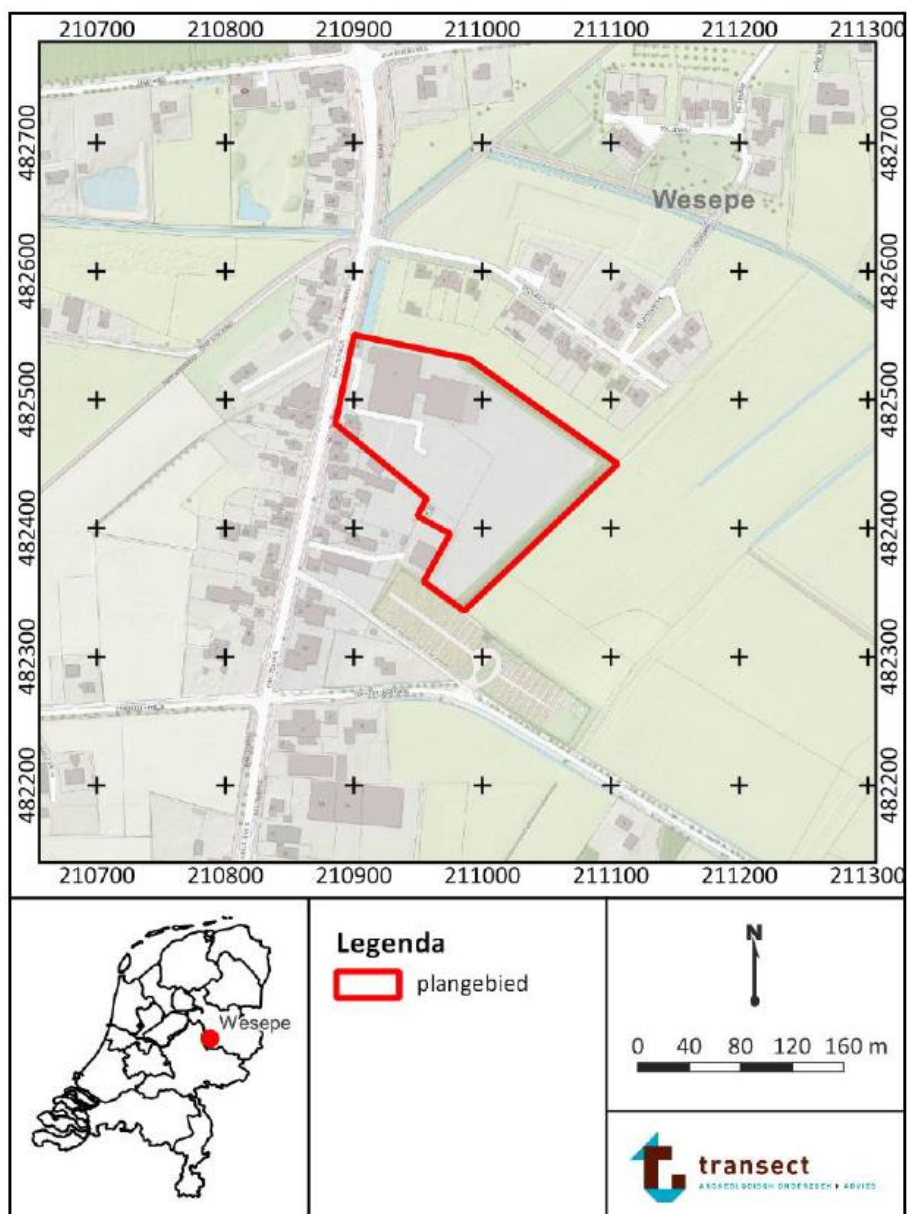
In het bestemmingsplan 'Parapluplan archeologie' (2014) van de gemeente Olst-Wijhe heeft het plangebied een Waarde – Archeologie 1. Deze waarde is gebaseerd op de gemeentelijke archeologische verwachtingskaart³. Vanwege deze aanduiding is een archeologisch onderzoek verplicht bij bodemingrepen groter zijn dan 100 m² en dieper reiken dan 50 cm -Mv.

In december 2022 is een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd in het plangebied (Jansen of Lorkeers, 2023; Transect-rapport 4458). Hieruit blijkt dat voor het plangebied een hoge verwachting geldt op de aanwezigheid van archeologische resten uit het Laat-Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Het plangebied ligt op een dekzandrug. De top van het dekzand is aangetroffen tussen 0,60 – 1,15 m -Mv (3,9 – 4,3 m +NAP). Uit de boringen blijkt dat in het noordoostelijke deel van het plangebied beekafzettingen aanwezig zijn. De grens tussen het dekzand en het beekdal is op basis van de resultaten van het vooronderzoek nog niet helemaal duidelijk.

Het proefsleuvenonderzoek is uitgevoerd conform de BRL4000/KNA 4.2 en het Programma van Eisen (Van Bavel, 2024).

² Transect b.v. voldoet aan de eisen zoals gesteld in de kwaliteitsnorm 'BRL SIKB 4000', versie 4.2, en is gecertificeerd door middel van een procescertificaat. Transect b.v. is certificaathouder van de volgende protocollen: 'KNA Protocol 4001 Programma van Eisen', 'KNA Protocol 4002 Bureauonderzoek', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Overig', 'Protocol 4003 Inventariserend Veldonderzoek, variant Proefsleuven' en 'Protocol 4004 Opgraven', en staat geregistreerd bij de RCE en de SIKB.

³ [Archeologische verwachtingskaart Olst-Wijhe.pdf](#)

Figuur 1. De locatie van het plangebied op de topografische kaart (www.pdok.nl).

2. Archeologische verwachting⁴

2.1 Landschap

Het plangebied ligt in het Overijssels-Gelders zandgebied. Het betreft een geaccidenteerd landschap met oost-west georiënteerde (beek)dalen en dekzandruggen (Berendsen *et. al.*, 2021). Het plangebied ligt op een gradiëntzone van een dekzandrug met een beekdal aan de noordelijke zijde. Aan de noordoostelijke rand van het terrein zijn tijdens het booronderzoek beekafzettingen aangetroffen. Mogelijk zijn deze beekafzettingen ook in het uiterste oosten aanwezig, aangezien dit gedeelte van het plangebied wat lager in het landschap is gelegen. De top van het dekzand bevindt zich op ca. 0,60 – 1,15 m +NAP).

Volgens de bodemkaart zijn in het plangebied laarpodzolgronden te verwachten (www.pdok.nl). Dit zijn zandgronden met een humusrijke, zwarte bovengrond die tussen 30 en 50 cm dik is. Ze zijn ontstaan op de relatief jonge ontginningen door plaggenbemesting waardoor een matig dikke A-horizont is ontstaan. Laarpodzolgronden hebben een humuspodzol-B en ontstaan bij ondiepe grondwaterstanden. De laarpodzolgronden worden afgedekt door een subrecent opgebrachte ophogings- en puinlaag.

2.2 Archeologische en historische situatie

Ondanks de aanwezigheid van veelal intacte podzolbodems in de omgeving, zijn er nog maar weinig vindplaatsen bekend rondom het plangebied. Er zijn in de directe nabijheid van het plangebied enkele vondsten bekend uit de periode Laat-Paleolithicum-Mesolithicum. Deze vondsten zijn aangetroffen in een gradiëntzone van een dekzandrug naar een beekdal, een vergelijkbare landschappelijke ligging als het van het onderhavig plangebied. Er zijn nog geen intacte vindplaatsen uit deze periode bekend in de directe omgeving van het plangebied, maar vanwege de geringe oppervlakte van dit soort vindplaatsen kan de aanwezigheid niet worden uitgesloten.

De eerste vermelding van het dorp Wesepe in historische bronnen dateert uit 1230, toen nog “Wesope” geheten. Deze naam is waarschijnlijk afkomstig van een samenstelling van de Oud Saksische woorden “wisa” en “apa”, wat “weide-beek” betekent. Dit zou duiden op de drassige gebieden, afgewisseld met hoger gelegen akkergebieden waaruit het landschap bestond. De oudste kern van Wesepe ligt nabij de Nicolaaskerk (circa 500 m ten noordoosten van het plangebied). Deze kerk wordt in 1348 genoemd in een oorkonde. Later is langs de voorloper van de Raalterweg een tweede bewoningskern ontstaan (www.wesepe.nl; www.olstererfgoed.nl). Op de oudst geraadpleegde kaart (het Kadastrale Minuutplan uit 1811-1832) is het plangebied onbebouwd. Het noordelijke deel is in gebruik als grasland en het zuidelijke deel als heide. In 1935 verschijnt voor het eerst bebouwing in het plangebied. Het zijn gebouwen van de Coöperatieve Stoom-Zuivelfabriek ‘Nieuw Leven’ 2. Op de historische kaarten zijn nog twee kleinere bijgebouwen te zien.

2.3 Gespecificeerde archeologische verwachting

Voor het plangebied geldt een hoge verwachting op de aanwezigheid van archeologische resten uit de periode Laat-Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen. Deze verwachting is gebaseerd op de ligging van het plangebied op een dekzandrug, nabij een beekdal. De verwachting op het aantreffen van resten vanaf de Nieuwe Tijd is laag. Op de kaart uit 1811 is geen bebouwing in het gebied aanwezig.

⁴ De informatie uit dit hoofdstuk is afkomstig uit het vooronderzoek (Jansen of Lorkeers, 2022) en het Programma van Eisen (van Bavel, 2024).

Uit het Neolithicum kunnen basiskampen en zogenaamde extractiekampen worden verwacht. Dergelijke plekken kenmerken zich door een concentratie van bewerkt vuursteen en (eventueel) haardkuilen.

Uit de periode Neolithicum – Late Middeleeuwen moet rekening worden gehouden met sporen van landgebruik en nederzettingsterreinen, die voor een belangrijk deel uit grondsporen bestaan. Deze kunnen, zeker voor wat betreft de Late Bronstijd tot en met Middeleeuwen, vondstarm zijn. Nederzettingsterreinen kunnen zich onder andere kenmerken door erfstructuren, bestaande uit huisplattegronden, bijgebouwen (zoals spiekers), erfgreppels, omheiningen (staken- en palenrijen), waterputten en kuilen.

Uit de periode Bronstijd – Vroege Middeleeuwen kunnen bovendien er grafvelden in de vorm van urnenvelden en inhumatiegraven worden verwacht. Uit de Nieuwe Tijd worden sporen van landgebruik verwacht, zoals greppels en verkavelingsstructuren.

3. Doel en methodiek

3.1 Doel

Het doel van dit onderzoek is het toetsen en aanvullen van de archeologische verwachting uit het vooronderzoek door het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het onderzoek moet, voor zover mogelijk, inzicht geven in de aard, datering, omvang, gaafheid en conservering van de mogelijk aanwezige archeologische resten.

Indien archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, wordt bekeken of deze behoudenswaardig zijn en onder welke randvoorwaarden behoud mogelijk is. De vraagstelling bestaat uit meerdere deelvragen die in het Programma van Eisen zijn vastgelegd en in dit rapport in bijlage 8 worden beantwoord.

3.2 Methodiek

Het veldonderzoek betreft een proefsleuvenonderzoek, karterende en waarderende fase. Het onderzoek valt in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (BRL4000/KNA, versie 4.2) onder Protocol 4003, inventariserend veldonderzoek (landbodems) – Proefsleuven (IVO-P). Het onderzoek is uitgevoerd op 20, 21 en 22 januari 2025.

Ten opzichte van het PvE zijn, in overleg met het bevoegd gezag, een aantal wijzigingen doorgevoerd in het puttenplan. De reden hiervoor is dat de klinker bestrating, asfalt rijbanen, parkeerplaatsen en sloopauto's in een deel van het plangebied nog aanwezig waren. Conform het oorspronkelijke puttenplan zouden er negen werkputten worden aangelegd. In overleg met de archeologisch adviseur van de gemeente is besloten om de geplande werkput 2 aan te leggen tijdens fase 2 van dit onderzoek (zie ook hoofdstuk 1). Voor de aanleg van werkput 1 zijn de klinkers verwijderd door de aannemer. Tevens is deze werkput drie meter minder lang dan gepland (22 m x 4 m). Werkput 8 is aangelegd aan weerszijden van de asfalt rijbaan, waarbij de rijbaan als verstoring is ingemeten. Ook werkput 6 is iets ingekort, vanwege de hoeveelheid losliggend puin in de bovengrond. Door dit puin was sprake van instabiele putwanden. De andere zes werkputten meten ca. 25 m x 4 m en zijn aangelegd conform PvE. Daarnaast is in het oostelijk deel van het plangebied op drie locaties de puinhoudende bovengrond verwijderd om boringen te kunnen zetten. Op basis van deze boringen is besloten om werkputten 14-16 niet aan te leggen. In totaal is ca. 780 m² van het plangebied onderzocht.

In alle werkputten is één vlak aangelegd, in top van het dekzand, op ca. 70-90 cm -Mv (ca. 4,0 m – 4,2 m +NAP). In werkputten 1 en 6 zijn in het vlak kijkgaten gemaakt om beter inzicht te krijgen in de aanwezige verstoringen ten opzichte van de natuurlijke bodemopbouw.

De proefsleuven zijn aangelegd met een graafmachine, voorzien van een gesloten bak met glad snijvlak. Er is verdiept in lagen van 10-20 cm, en dicht naar het archeologisch niveau in lagen van 2-5 cm. Hierbij is zoveel mogelijk de natuurlijke gelaagdheid van de bodem gevolgd. Eventuele sporen kunnen als zodanig tijdig worden gesignaleerd en zo intact mogelijk worden gedocumenteerd. Ook kunnen op die manier vondsten (*in situ*) systematisch in kaart worden gebracht.

Om de spoorcontouren zo scherp mogelijk (op foto) vast te leggen, is het vlak met de schep opgeschaafd. Na het nemen van vlakfoto's zijn eventuele sporen met een dGPS digitaal ingemeten. Ook verstoringen rondom de putten, met name rondom werkput 1, zoals riolerings- en hemelwaterafvoerputten ingemeten met de dGPS. De resultaten hiervan zijn vastgelegd op de allesporenkaart (ASK) en vlaktekeningen (bijlagen 4 en 5). Op de vlaktekeningen zijn ook de putcontouren, vlakhoogten, maaiveldhoogten, locaties van profielkolommen en coupelijnen en contouren van bodemverstoringen gedocumenteerd. De bodemopbouw is gedocumenteerd aan de hand van profielkolommen van minstens 2 m breed (twee in werkputten 1, 3, 5 t/m 9; één in werkput 4). Sporen zijn selectief gecoupeerd om de aard en datering te kunnen bepalen. De profielkolommen en coupetekeningen zijn gefotografeerd en analoog op schaal 1:20 getekend. Tijdens het

veldonderzoek zijn geen grondmonsters genomen uit bodemlagen en (spoor)vullingen, omdat dit niet nodig werd geacht voor de waardestelling.

Vondsten die niet aan sporen of spoorvullingen konden worden gekoppeld (aanelegvondsten), zijn per laag en per vak van 4 bij 5 meter verzameld en geregistreerd. Vondsten die wel aan sporen konden worden gekoppeld, zijn per spoor(vulling) geregistreerd en verzameld. Om metaalvondsten doeltreffend te kunnen opsporen zijn tijdens het veldonderzoek het vlak, profiel en stort afgezocht met een metaaldetector.

Figuur 2. Plangebied voorafgaand het onderzoek.

Figuur 3. Verwijderen van de klinkers voorafgaand aan de aanleg van werkput 1 (foto richting het noorden).

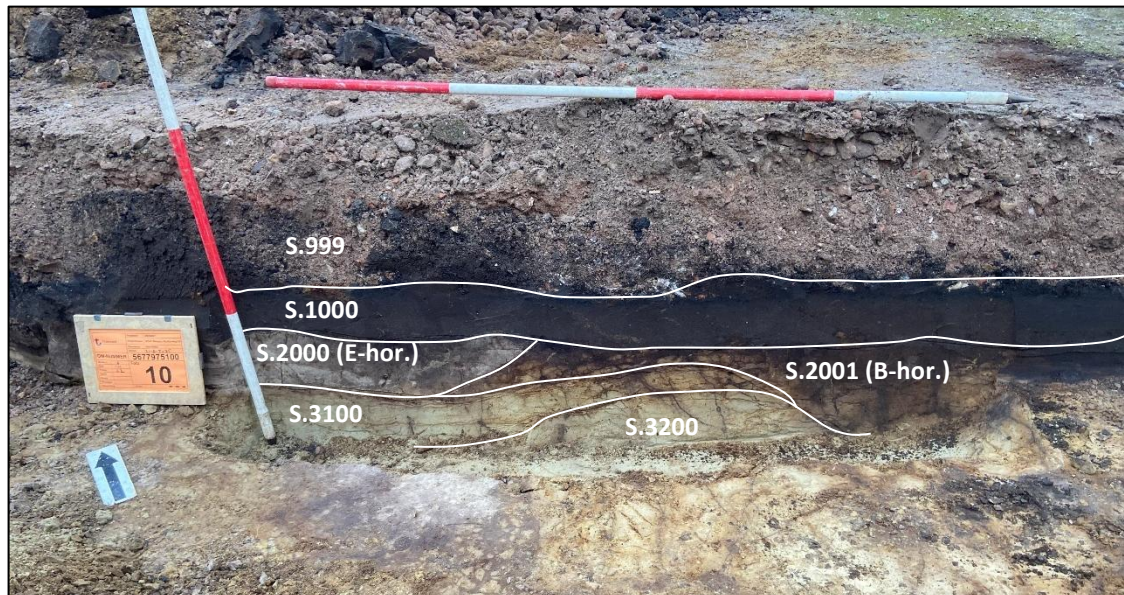
4. Resultaten veldonderzoek

4.1 Bodemopbouw

De natuurlijke ondergrond in het plangebied bestaat uit een C/Cg/Cr-horizont (S.3000, S.3100, S.3200) in de top van verspoeld dekzand. Deze wordt in het zuidwesten van het plangebied afgedekt door een restant oude bouwvoor of oud-bouwlanddek (S.1000; S.1100). In de meest zuidelijke werkputten is op een aantal plaatsen sprake van een E-horizont (S.2100) en B-horizont (S.2000; fig. 2; werkputten 6, 8 en 9). In het zuidelijke deel van het plangebied (werkputten 6 en 8) is ook sprake van vele horizontale silt- en roestlijnen in het profiel, die duiden op een fluctuerende grondwaterspiegel (fig. 4).

Met name in het noordwesten van het onderzoeksgebied zijn recente verstoringen tot ca. 90 cm in de C-horizont aanwezig (fig. 5 en 6). Deze verstoringen bestaan uit kuilen met modern materiaal zoals glas, rubberen slangen en plastic. In een aantal zones zijn groene fosfaatvlekken aangetroffen (fig. 7 en 8). In deze zones hing ook een sterke mestgeur. Dit betreffen waarschijnlijk recente mestdumps.

In het oostelijk deel van het plangebied is het puin van de bovengrond verwijderd om hier boringen te kunnen zetten. In dit deel van het terrein bestaat de ondergrond uit een beekdalvulling van kleiig/lemig zand (fig. 9). De dekzandrug waar het zuidwesten van het terrein op ligt, wordt hier begrensd.

Figuur 4. Profiel 6.2 met sporen van bodemvorming in het dekzand.

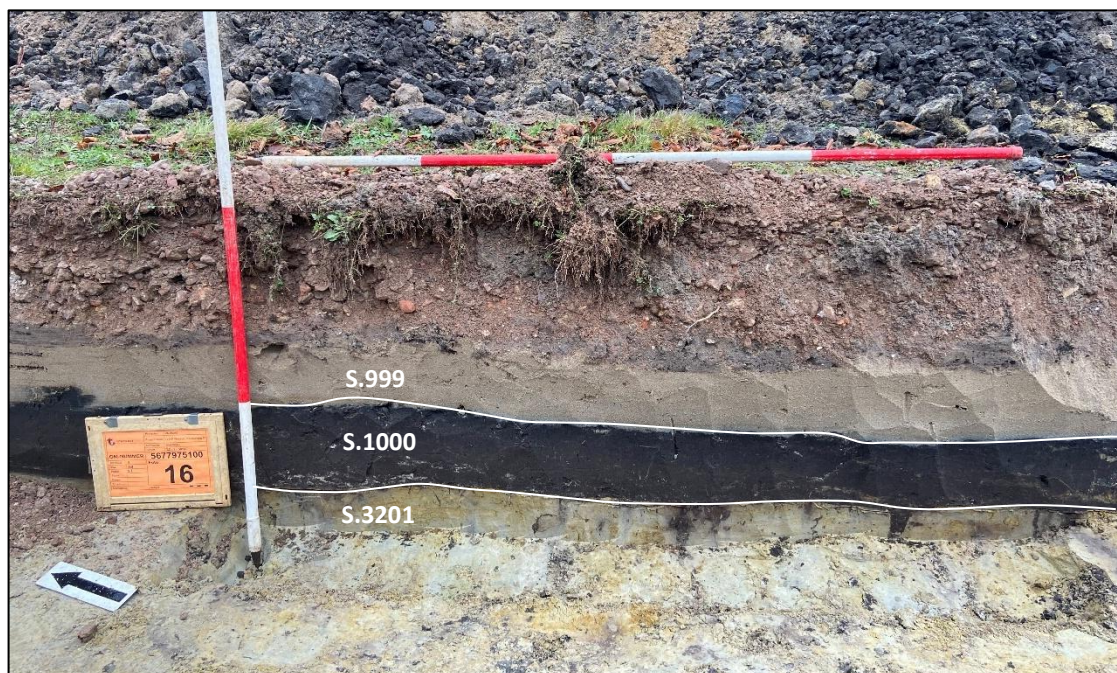
Figuur 5. Profiel 8.2 met aanduiding van lagen. In de C-horizont (S.3000) is plaatselijk sprake van bodemvorming (S.2000).

Figuur 6. Profiel 4.1 met aanduiding van lagen. De verstoorde bovengrond (S.999) bedekt de Cr-horizont (S.3200).

Figuur 7. Verstoringen in het vlak in werkput 4.

Figuur 8. Profiel 3.1 met aanduiding van lagen. Een recente ophogingslaag (S.999) bedekt de bouwvoor (S.1000). In de C-horizont zijn groene fosfaatvlekken (S.3201) aanwezig, duidend op een relatief recente mestdump.

Figuur 9. Fosfaatvlekken in het vlak in werkput 5.

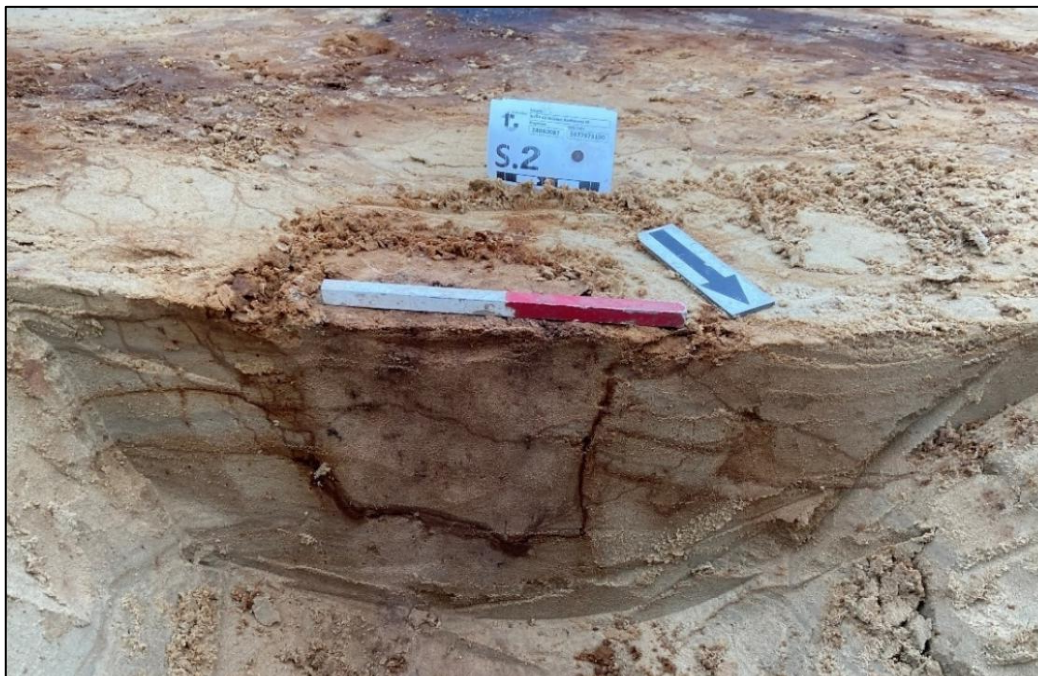
Figuur 10. Boring in kijkgat in het oostelijke deel van het plangebied. De bodem bestaat in deze zone uit kleiig zand, die kunnen worden geïnterpreteerd als beekafzettingen.

4.2 Sporen

Tijdens het onderzoek zijn acht archeologische sporen aangetroffen, die zich beperken tot de werkputten in het zuidelijke deel van het terrein (werkputten 8 en 9) en werkput 5 in het oostelijk deel van het terrein. De sporen bestaan uit zes paalkuilen (S.1 t/m S.4, S.7 en S.8; fig. 11 t/m 14) zonder duidelijke kern of insteek, een greppel (S.5) en sporen van grondverbetering (S.9). Eén spoor (S.6) bleek na couperen natuurlijk te zijn. Op basis van de vulling en contouren worden de archeologische sporen niet ouder geschat dan Vroege Nieuwe Tijd. De paalkuilen zijn verspreid over het terrein aanwezig, er is geen duidelijk verband vast te stellen tussen deze sporen.

Figuur 11. Paalkuil S.1, gecoupeerd. Door het spoor is een diergang aanwezig.

Figuur 12. Paalkuil S.2, gecoupeerd.

Figuur 13. Paalkuil S.3, gecoupeerd.

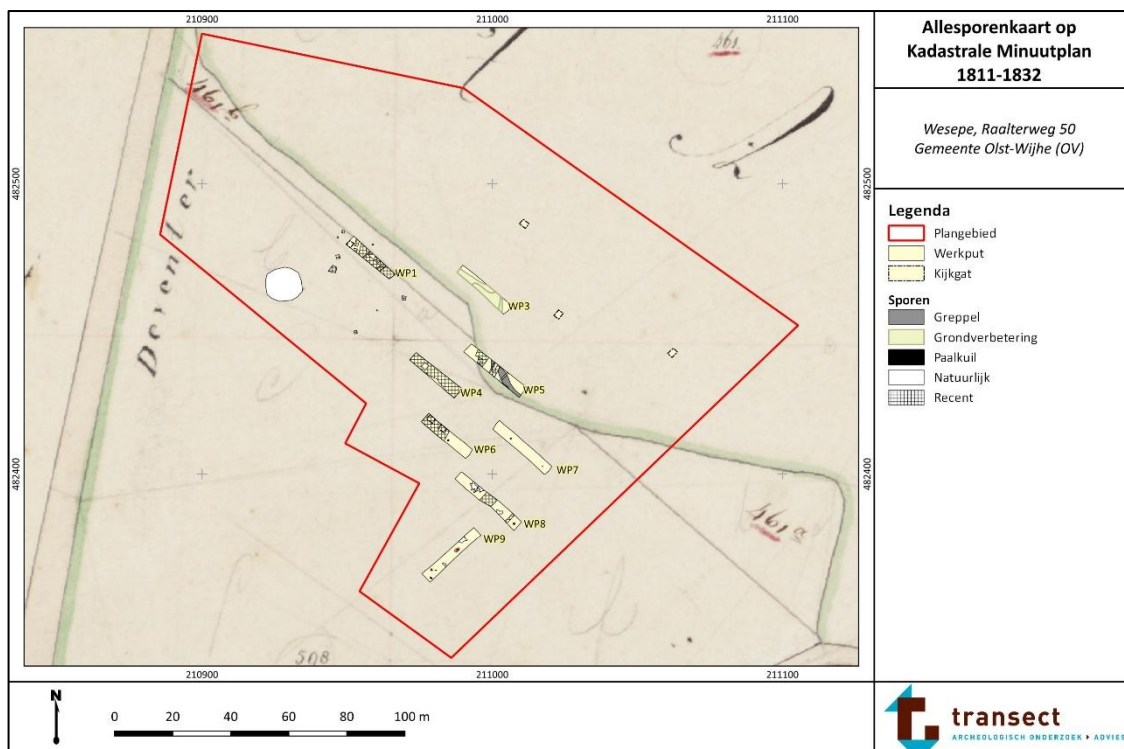
Figuur 14. Paalkuil S.4, gecoupeerd.

In werkput 5 is een ondiep restant van een greppel (S.5) aangetroffen, die in een flauwe bocht vanuit het noorden naar het zuidoosten loopt (fig. 15). De greppel heeft een donkergrijze vulling en is in het profiel aanwezig onder het bouwlanddek (S.1100). Deze greppel is ook zichtbaar op het Kadastrale Minuutplan 1811-1832 (fig. 16), en betreft dus een spoor van land- of terreininrichting daterend in de Nieuwe Tijd.

Tevens is in werkput 3 een groot spoor aangetroffen met scherpe contouren (S.9; fig. 17). Mogelijk houdt dit spoor verband met de boomgaard die staat afgebeeld op historische kaarten van 1930-1950 of met de greppels zichtbaar op de kadastrale Minuut uit 1811-1832 (fig. 16), al komt de locatie niet exact overeen (fig. 18). In ieder geval kan geconcludeerd worden dat dit een relatief recent spoor betreft.

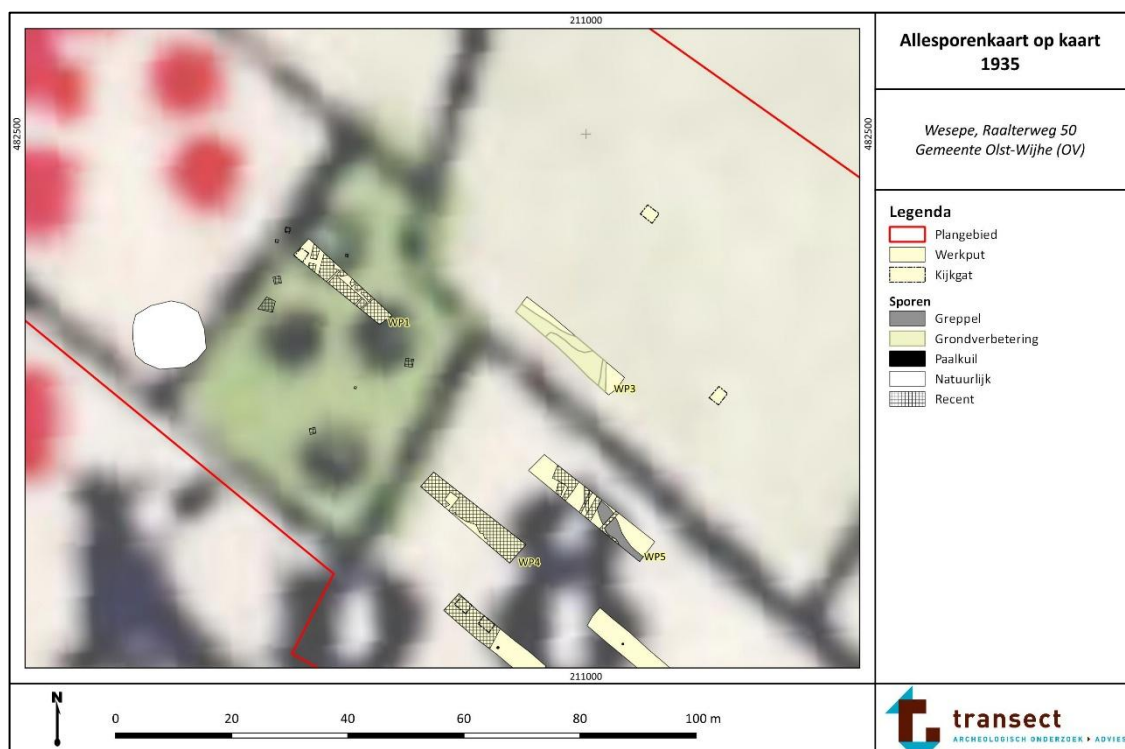
Figuur 15. Greppel S.5 die een flauwe bocht richting het zuidoosten maakt. Greppel dateert in de Nieuwe Tijd.

Figuur 16. Allesporenkaart op het Kadastrale Minuutplan 1811-1832, de greppel S.5 en grondverbetering S.9 komen min of meer overeen met de greppel op de kaart. Door de beperkte hoeveelheid nog bestaande elementen t.o.v. deze kaart is deze niet goed te georefereren.

Figuur 17. S.9: relatief recente sporen van grondverbetering.

Figuur 18. De locatie van S.9 in werkput 3 ten opzichte van de boomgaard op een kaart uit 1935.

4.3 Vondsten

Er zijn geen archeologische vondsten gedaan.

5. Archeologische interpretatie

Vanuit het vooronderzoek geldt voor het onderzochte deel van het plangebied (fase 1) een hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten uit de periode Laat-Neolithicum tot en met de Late Middeleeuwen, met name vanwege de gunstige landschappelijke ligging van het terrein op een dekzandhelling nabij een beekdal. Het proefsleuvenonderzoek heeft uitgewezen dat in het centrale van het terrein de bodem in grote mate verstoord is. In het zuidwestelijke deel van het plangebied is de bodem nog in grote mate intact. Hier zijn E- en B-horizonten in de top van het dekzand aanwezig. Het terrein loopt in oostelijke richting af richting een beekdal. Ondanks deze gunstige ligging, is er slechts een beperkt aantal sporen aangetroffen. Dit zijn paalkuilen die op basis van hun vulling waarschijnlijk uit de Late Middeleeuwen of de Vroege Nieuwe tijd stammen. Er is geen duidelijk verband tussen deze sporen te herkennen, ze liggen ver uit elkaar (verspreid over meerdere putten). Ook zijn tijdens het proefsleuvenonderzoek geen vondsten aangetroffen. De resultaten van het onderzoek duiden erop dat in het onderzochte deel van het plangebied (fase 1) hoogstwaarschijnlijk geen bewoning heeft plaatsgevonden.

6. Waardestelling en advies

6.1 Waardestelling

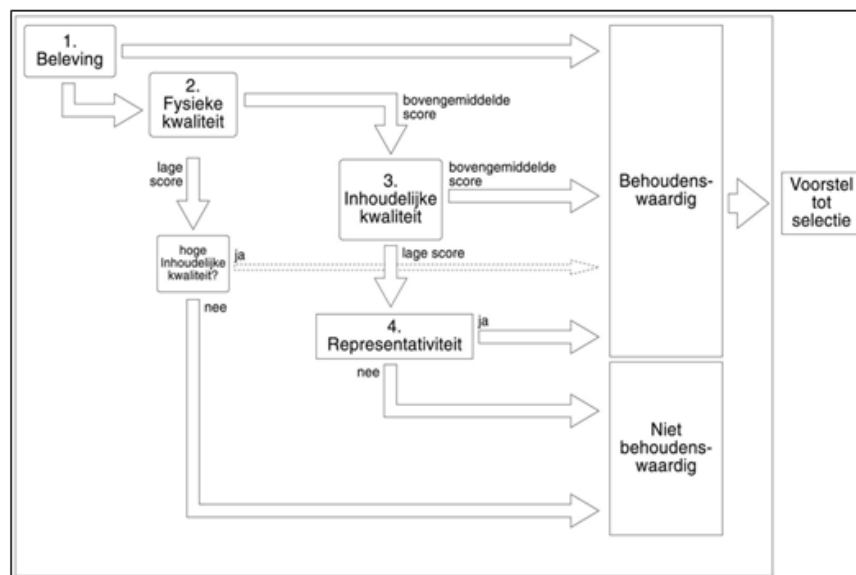
Archeologische vindplaatsen worden gewaardeerd conform de BRL4000 / KNA-protocol 4003, specificatie VS06 Waarderen en bijlage IV van de KNA 4.2. Vindplaatsen worden gewaardeerd op drie waarden (beleving, fysieke kwaliteit en inhoudelijke kwaliteit) en daarbinnen op waarderingscriteria (tabel 3). Op ieder van de in totaal acht waarderingscriteria kan minimaal 1 en maximaal 3 worden gescoord. De waardestelling vindt op het niveau van de betreffende archeoregio plaats.

Bij de waardering wordt eerst nagegaan of vindplaatsen vanwege hun belevingswaarde, op basis van hun schoonheid of herinneringswaarde, als behoudenswaardig aangemerkt kunnen worden (fig. 19). De vindplaatsen worden vervolgens op hun fysieke kwaliteit beoordeeld. Een vindplaats is in principe behoudenswaardig, indien de criteria gaafheid en conservering samen bovengemiddeld scoren (vijf of zes punten).

Bij een middelmatige tot lage score (vier punten of minder), wordt naar de inhoudelijke kwaliteitscriteria gekeken om te bepalen of een vindplaats toch behoudenswaardig is. Indien te verwachten is dat op een van de inhoudelijke criteria 'hoog' wordt gescoord, wordt de vindplaats ook in principe behoudenswaardig geacht. Dit 'vangnet' heeft tot doel er voor te zorgen dat terreinen die van beperkte fysieke kwaliteit zijn, maar desondanks inhoudelijk van groot belang, uit de beoordeling vallen.

Vindplaatsen die op grond van hun fysieke kwaliteit als in principe behoudenswaardig zijn aangemerkt, worden vervolgens gewaardeerd op hun inhoudelijke kwaliteit.

- Eerst vindt een afweging plaats op de eerste drie inhoudelijke kwaliteitscriteria; zeldzaamheid, informatiewaarde en ensemblewaarde. Bij een bovengemiddelde score van zeven punten of meer wordt het monument als behoudenswaardig aangemerkt.
- Na deze weging wordt bij vindplaatsen met een lagere inhoudelijke waardering (minder dan zeven punten) nagegaan of het criterium representativiteit van toepassing is. Zo ja, dan wordt een voorstel gedaan voor een als behoudenswaardig aan te merken steekproef per categorie.
- De overige vindplaatsen zijn niet behoudenswaardig.

Figuur 19. De waarderingssystematiek op basis van BRL4000/KNA 4.2

6.2 Waardering van de vindplaatsen

Tijdens het proefsleuvenonderzoek is een beperkt aantal archeologische resten aangetroffen, die hieronder worden gewaardeerd conform de KNA-waarderingssystematiek BRL4000/KNA 4.2 (tabel 1).

Beleving

De vindplaats kan niet worden gescoord op beleving, omdat de sporen niet bovengronds zichtbaar zijn of zichtbaar gemaakt kunnen worden.

Fysieke kwaliteit

De fysieke kwaliteit van de sporen is middelhoog. De sporen zijn tot een redelijke diepte behouden en nog duidelijk herkenbaar in de bodem aanwezig. Dit geldt voor zowel de paalkuilen als voor de greppel.

Inhoudelijke kwaliteit

De inhoudelijke kwaliteit van de sporen is laag. Het verband tussen de sporen is onduidelijk, er is geen structuur te herkennen en er zijn geen vondsten aangetroffen waarmee de sporen gedateerd kunnen worden. De ensemble- en informatiewaarde is hiermee laag. Sporen van landgebruik en erfinrichting uit de Nieuwe Tijd zijn niet zeldzaam. De greppel en grondverbetering zijn bovendien terug te vinden op historische kaarten. Aanvullend onderzoek zou gezien de beperkte informatiewaarde daarom maar een zeer beperkte kenniswinst opleveren.

Tabel 1. Waardestelling van de vindplaats

Waarden	Criteria	Score - hoog	Score - middelhoog	Score - laag
Beleving	<i>Schoonheid</i>	n.v.t.		
	<i>Herinneringswaarde</i>		n.v.t.	
Fysieke kwaliteit	<i>Gaafheid</i>		2	
	<i>Conservering</i>		2	
Inhoudelijke kwaliteit	<i>Zeldzaamheid</i>			1
	<i>Informatiewaarde</i>			1
	<i>Ensemblewaarde</i>			1
	<i>Representativiteit</i>	n.v.t.		

6.3 Selectieadvies

Het selectieadvies omvat de volgende mogelijkheden: (1) het vrijgeven van het plangebied; (2) het behoud *in situ* van vindplaatsen (fysiek beschermen) of (3) het behoud van *ex situ* van vindplaatsen (definitief opgraven).

Het doel van het karterend en waarderend proefsleuvenonderzoek is het toetsen van de archeologische verwachting in het plangebied. Op basis van de bovenstaande waardering van de archeologische vindplaats kan geconcludeerd worden dat in het onderzochte deel van het plangebied geen sprake is van een behoudenswaardige vindplaats. Ons advies luidt om dit deel van het plangebied vrij te geven.

Het bevoegd gezag, de gemeente Olst-Wijhe, neemt op basis van de resultaten van dit onderzoek een selectiebesluit. Ongeacht het selectiebesluit van de gemeente, geldt een wettelijke meldingsplicht bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, conform de Erfgoedwet 2016, artikel 5.10 en 5.11, wanneer er archeologische zaken worden aangetroffen. Om pragmatische redenen adviseren wij de melding ook bij de gemeente te doen.

7. Geraadpleegde bronnen

Archeologische kaarten en databestanden

- Archeologisch Informatie Systeem (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2015.
- Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007.
- [Archeologische verwachtingskaart Olst-Wijhe.pdf](#)
- www.pdok.nl
- www.topotijdreis.nl
- www.olstererfgoed.nl
- www.wesepe.nl

Referenties

- Bavel, van, S., 2025. *Wesepe, Raalterweg 50. Transect-PvE 20241211/SB2.0*. Transect: Nieuwegein.
- Berendsen, H.J.A., E. Stouthamer, K.M. Cohen en W.Z. Hoek, 2021 (zesde druk). *Landschap in delen. De fysisch-geografische regio's*. Perspectief Uitgevers: Utrecht.
- SIKB, 2018: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 4.2 (KNA 4.2)*.
- Jansen of Lorkeers, L.M.C., 2023. *Een archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek, verkennende fase. Wesepe, Raalterweg 48-52, gemeente Olst/Wijhe (OV)*. Transect-rapport 4458. Transect: Nieuwegein.

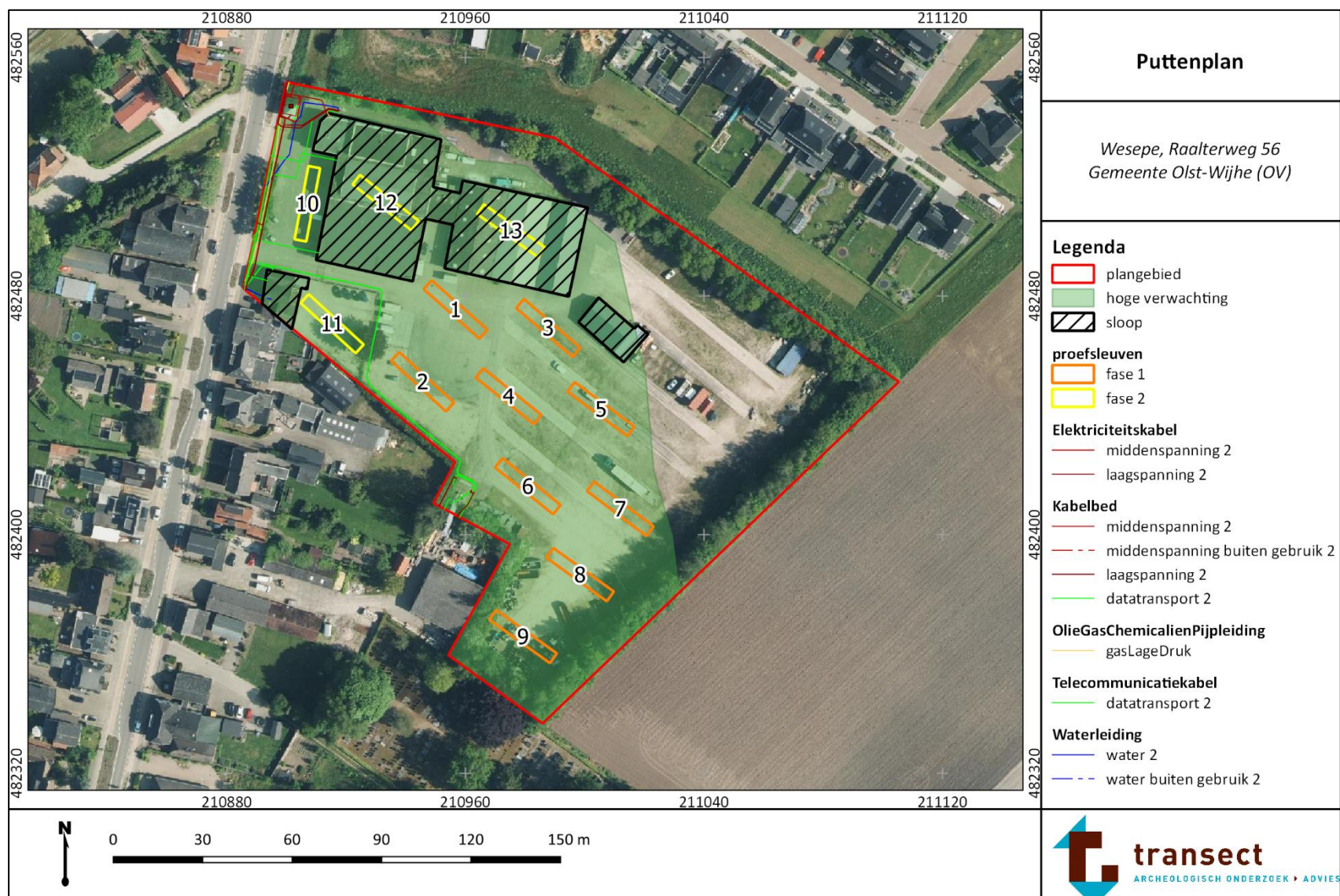
Figuren en tabellen

Figuur 1. De locatie van het plangebied op de topografische kaart (www.pdok.nl).	8
Figuur 2. Plangebied voorafgaand het onderzoek.	12
Figuur 3. Verwijderen van de klinkers voorafgaand aan de aanleg van werkput 1 (foto richting het noorden).	12
Figuur 4. Profiel 6.2 met sporen van bodemvorming in het dekzand.	13
Figuur 5. Profiel 8.2 met aanduiding van lagen. In de C-horizont (S.3000) is plaatselijk sprake van bodemvorming (S.2000).	14
Figuur 6. Profiel 4.1 met aanduiding van lagen. De verstoorde bovengrond (S.999) bedekt de Cr-horizont (S.3200).	14
Figuur 7. Verstoringen in het vlak in werkput 4.	15
Figuur 8. Profiel 3.1 met aanduiding van lagen. Een recente ophogingslaag (S.999) bedekt de bouwvoor (S.1000). In de C-horizont zijn groene fosfaatvlekken (S.3201) aanwezig, duidend op een relatief recente mestdump.	15
Figuur 9. Fosfaatvlekken in het vlak in werkput 5.	16
Figuur 10. Boring in kijkgat in het oostelijke deel van het plangebied. De bodem bestaat in deze zone uit kleiig zand, die kunnen worden geïnterpreteerd als beekafzettingen.	16
Figuur 11. Paalkuil S.1, gecoupeerd. Door het spoor is een diergang aanwezig.	17
Figuur 12. Paalkuil S.2, gecoupeerd.	17
Figuur 13. Paalkuil S.3, gecoupeerd.	18
Figuur 14. Paalkuil S.4, gecoupeerd.	18
Figuur 15. Greppel S.5 die een flauwe bocht richting het zuidoosten maakt. Greppel dateert in de Nieuwe Tijd.	19
Figuur 16. Allesporenkaart op het Kadastrale Minuutplan 1811-1832, de greppel S.5 en grondverbetering S.9 komen min of meer overeen met de greppel op de kaart. Door de beperkte hoeveelheid nog bestaande elementen t.o.v. deze kaart is deze niet goed te georefereren.	19
Figuur 17. S.9: relatief recente sporen van grondverbetering.	20
Figuur 18. De locatie van S.9 in werkput 3 ten opzichte van de boomgaard op een kaart uit 1935.	20

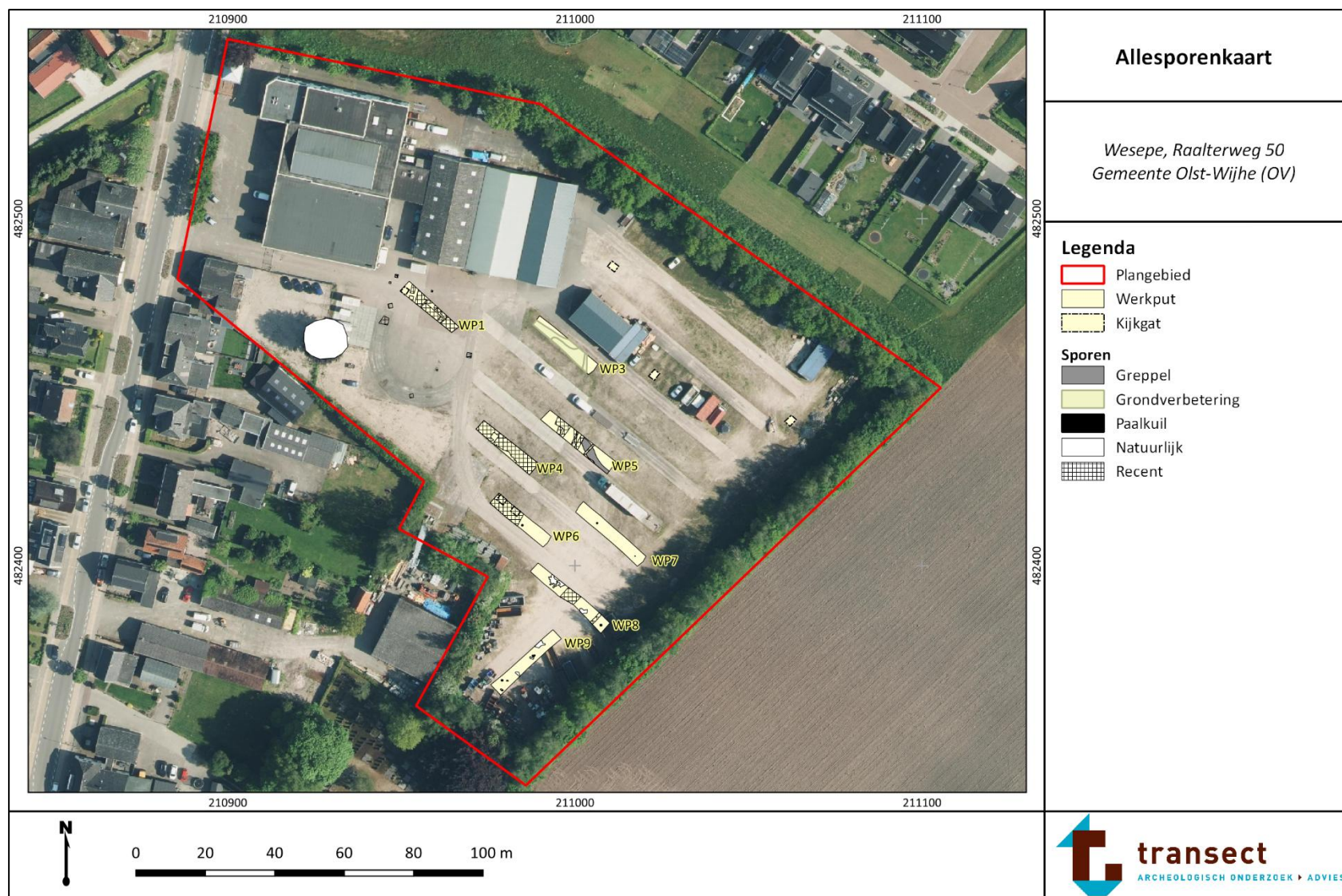
Bijlage 1. Archeologische periode-indeling voor Nederland

Periode	Deel-/subperiode	Van	Tot
Recent		1945 na Chr.	2050 na Chr.
Nieuwe Tijd	Late-Nieuwe Tijd	1850 na Chr.	1945 na Chr.
	Midden-Nieuwe Tijd	1650 na Chr.	1850 na Chr.
	Vroege-Nieuwe Tijd	1500 na Chr.	1650 na Chr.
Middeleeuwen	Late-Middeleeuwen B	1250 na Chr.	1500 na Chr.
	Late-Middeleeuwen A	1050 na Chr.	1250 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen D	900 na Chr.	1050 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen C	725 na Chr.	900 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen B	525 na Chr.	725 na Chr.
	Vroege-Middeleeuwen A	450 na Chr.	525 na Chr.
Romeinse Tijd	Laat-Romeinse tijd B	350 na Chr.	450 na Chr.
	Laat-Romeinse tijd A	270 na Chr.	350 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd B	150 na Chr.	270 na Chr.
	Midden-Romeinse tijd A	70 na Chr.	150 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd B	25 na Chr.	70 na Chr.
	Vroeg-Romeinse tijd A	12 voor Chr.	25 na Chr.
IJzertijd	Late-IJzertijd	250 voor Chr.	12 voor Chr.
	Midden-IJzertijd	500 voor Chr.	250 voor Chr.
	Vroege-IJzertijd	800 voor Chr.	500 voor Chr.
Bronstijd	Late-Bronstijd	1100 voor Chr.	800 voor Chr.
	Midden-Bronstijd B	1500 voor Chr.	1100 voor Chr.
	Midden-Bronstijd A	1800 voor Chr.	1500 voor Chr.
	Vroege-Bronstijd	2000 voor Chr.	1800 voor Chr.
Neolithicum	Laat-Neolithicum B	2450 voor Chr.	2000 voor Chr.
	Laat-Neolithicum A	2850 voor Chr.	2450 voor Chr.
	Midden-Neolithicum B	3400 voor Chr.	2850 voor Chr.
	Midden-Neolithicum A	4200 voor Chr.	3400 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum B	4900 voor Chr.	4200 voor Chr.
	Vroeg-Neolithicum A	5300 voor Chr.	4900 voor Chr.
Mesolithicum	Laat-Mesolithicum	6450 voor Chr.	4900 voor Chr.
	Midden-Mesolithicum	7100 voor Chr.	6450 voor Chr.
	Vroeg-Mesolithicum	8800 voor Chr.	7100 voor Chr.
Paleolithicum	Laat-Paleolithicum B	18.000 BP	8.800 voor Chr.
	Laat-Paleolithicum A	35.000 BP	18.000 BP
	Midden-Paleolithicum	300.000 BP	35.000 BP
	Vroeg-Paleolithicum	-	300.000 BP

Bijlage 2. Puttenplan op luchtfoto

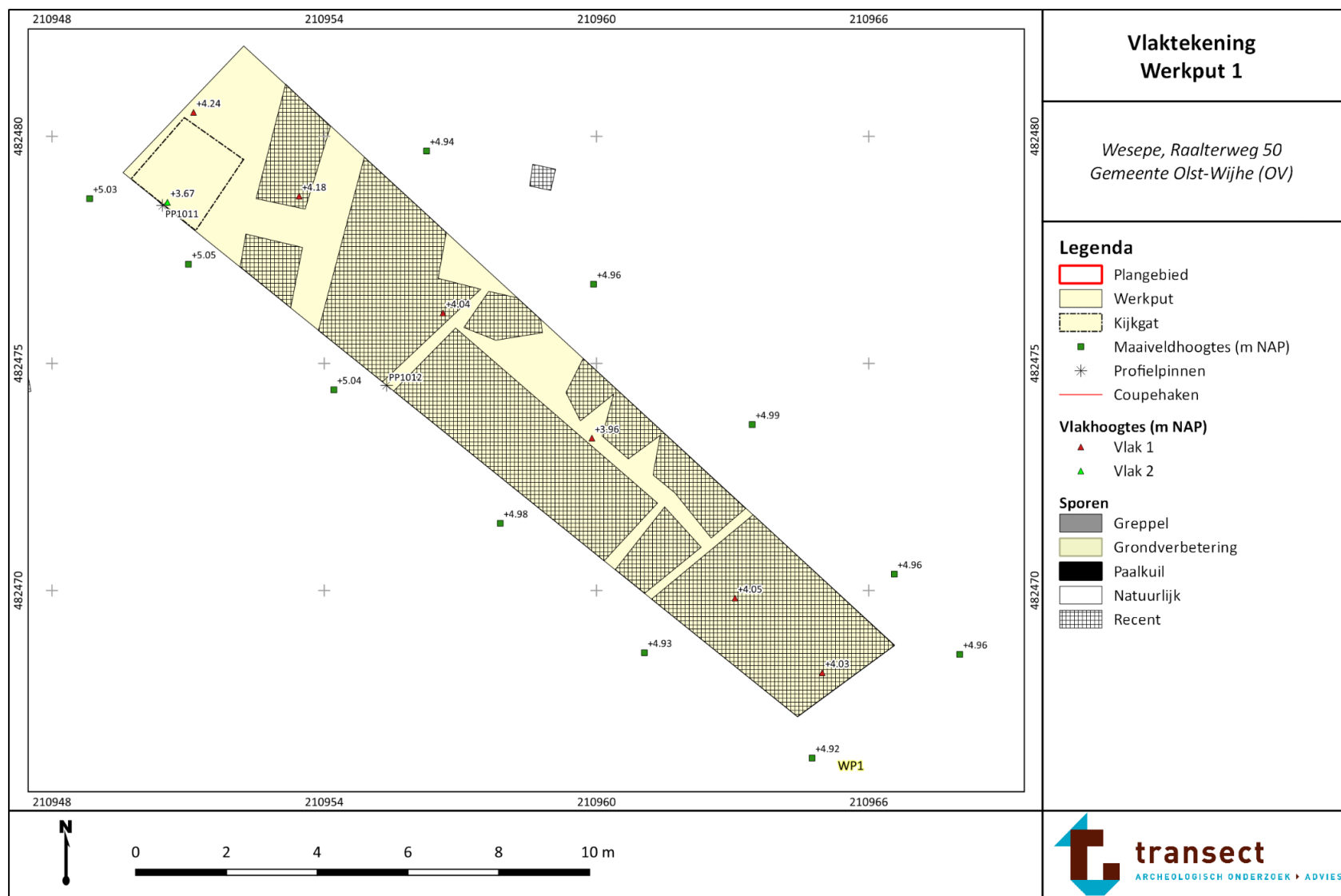
Bijlage 3. Allesporenkaart

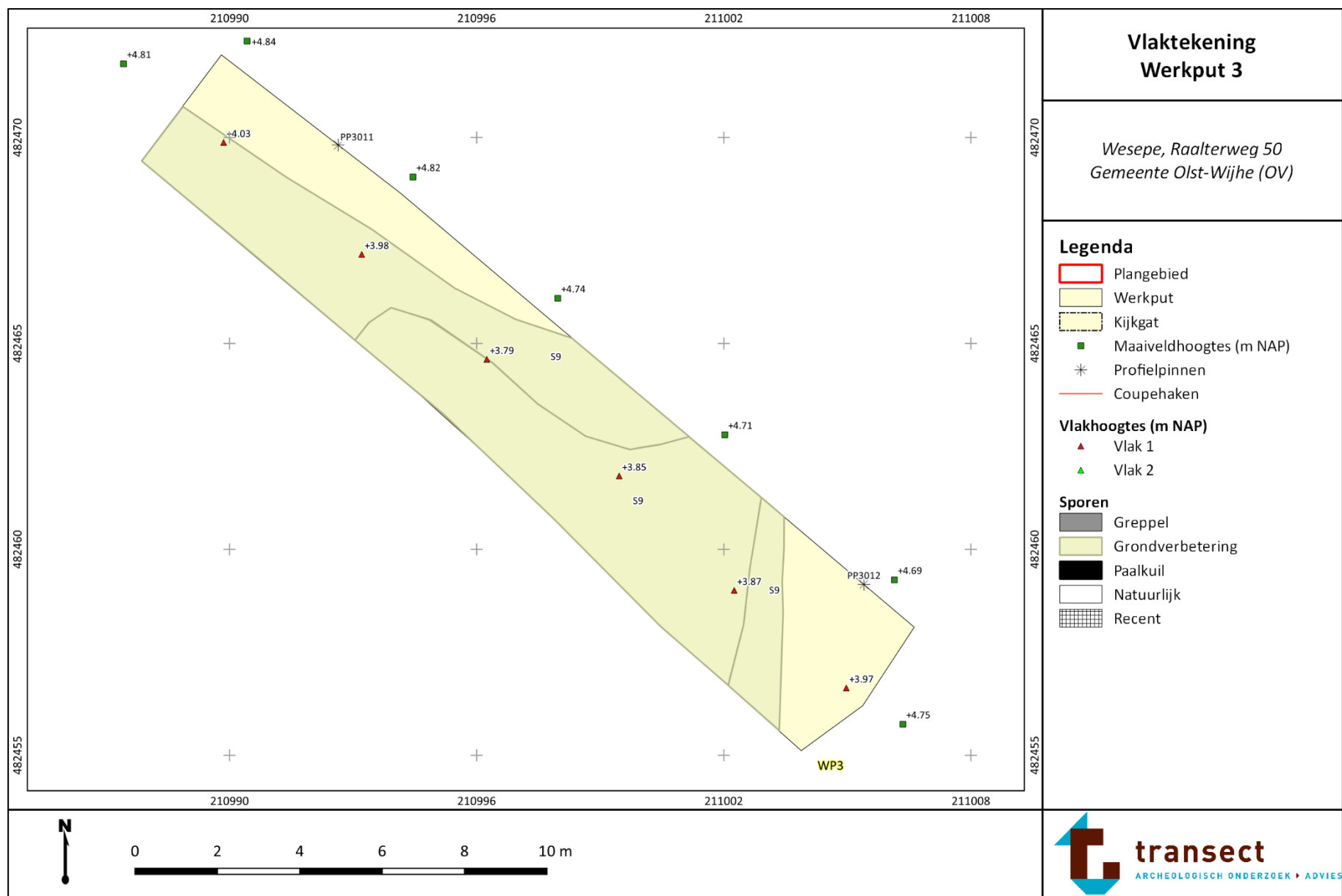

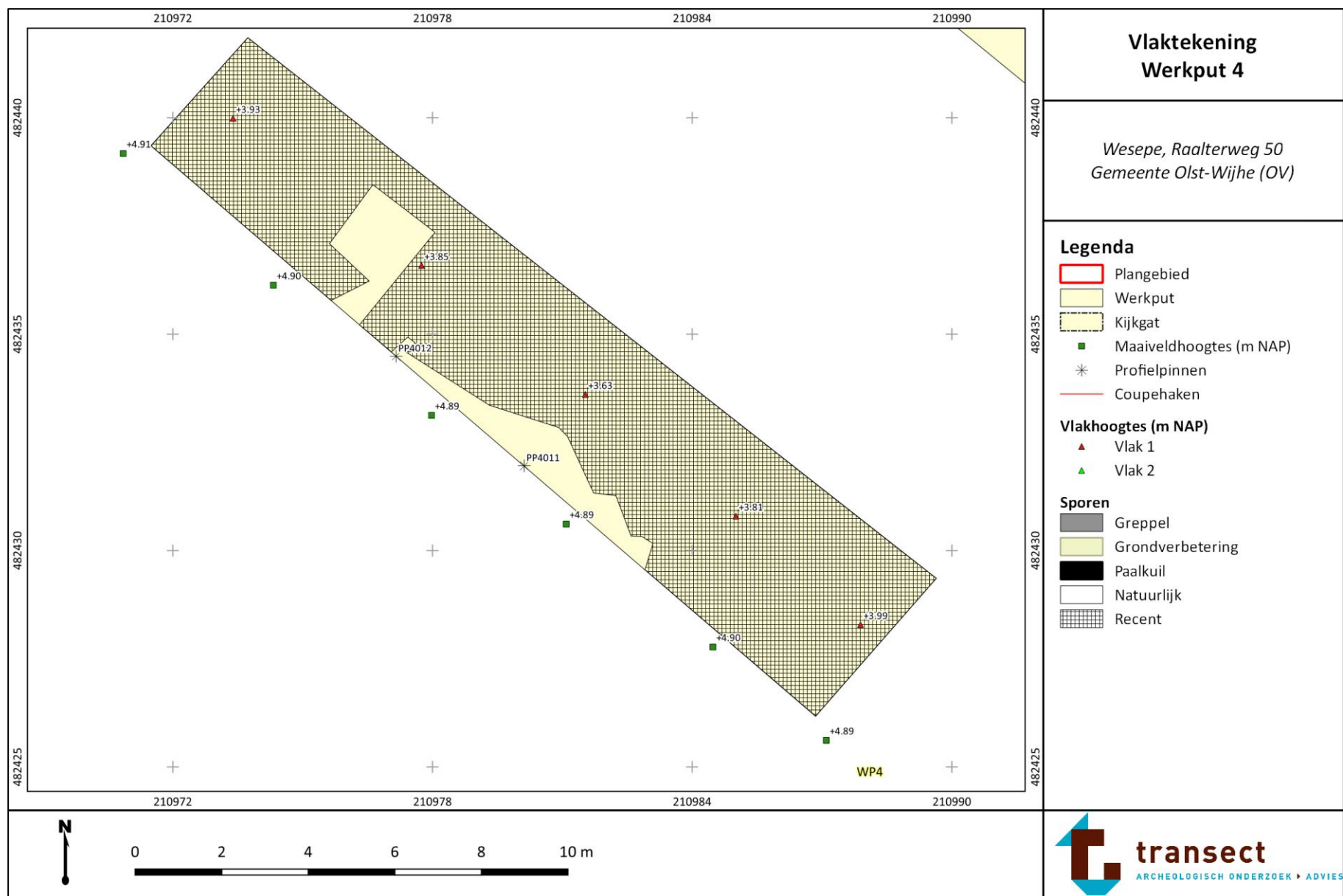
Bijlage 4. Allesporenkaart, ingezoomd

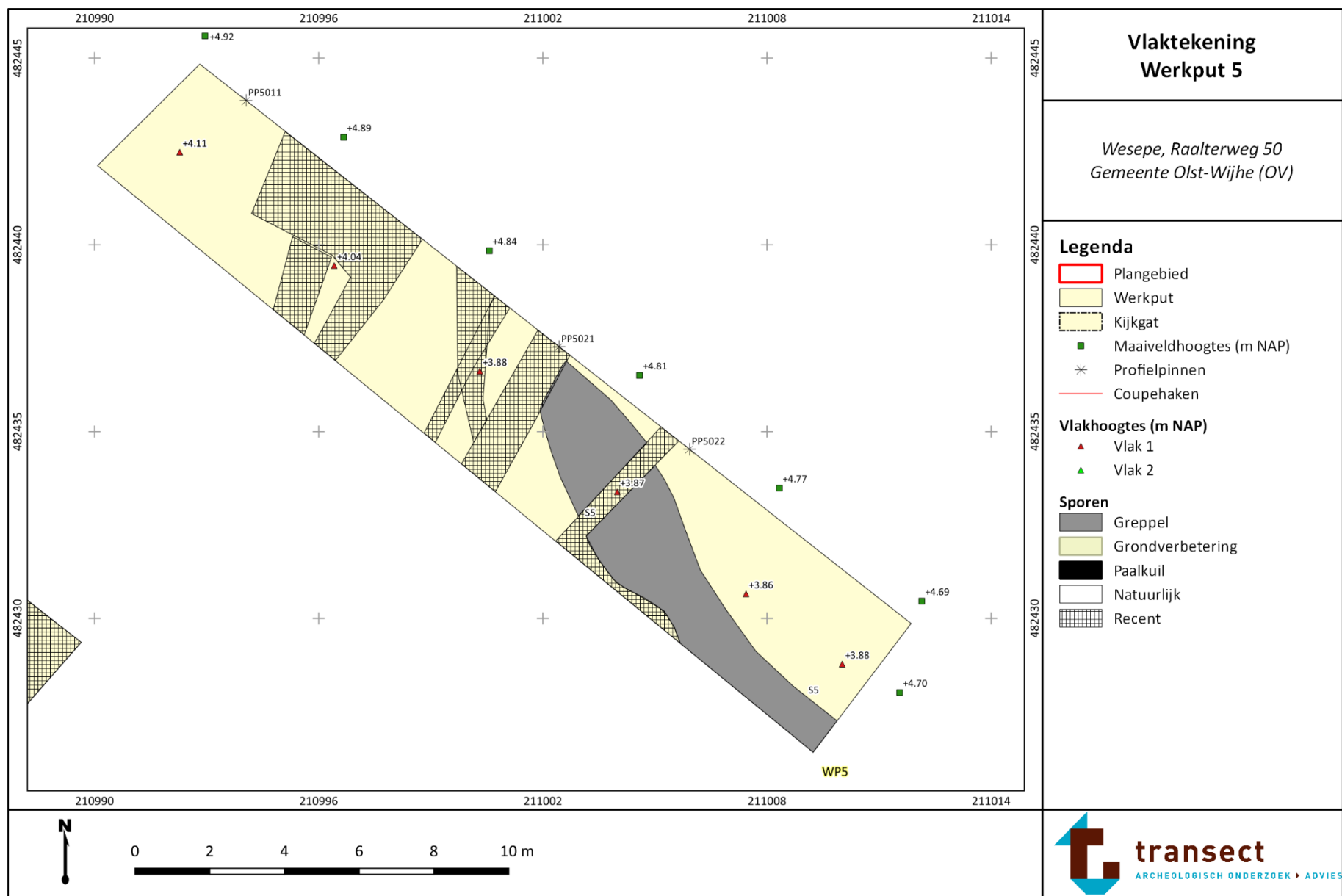

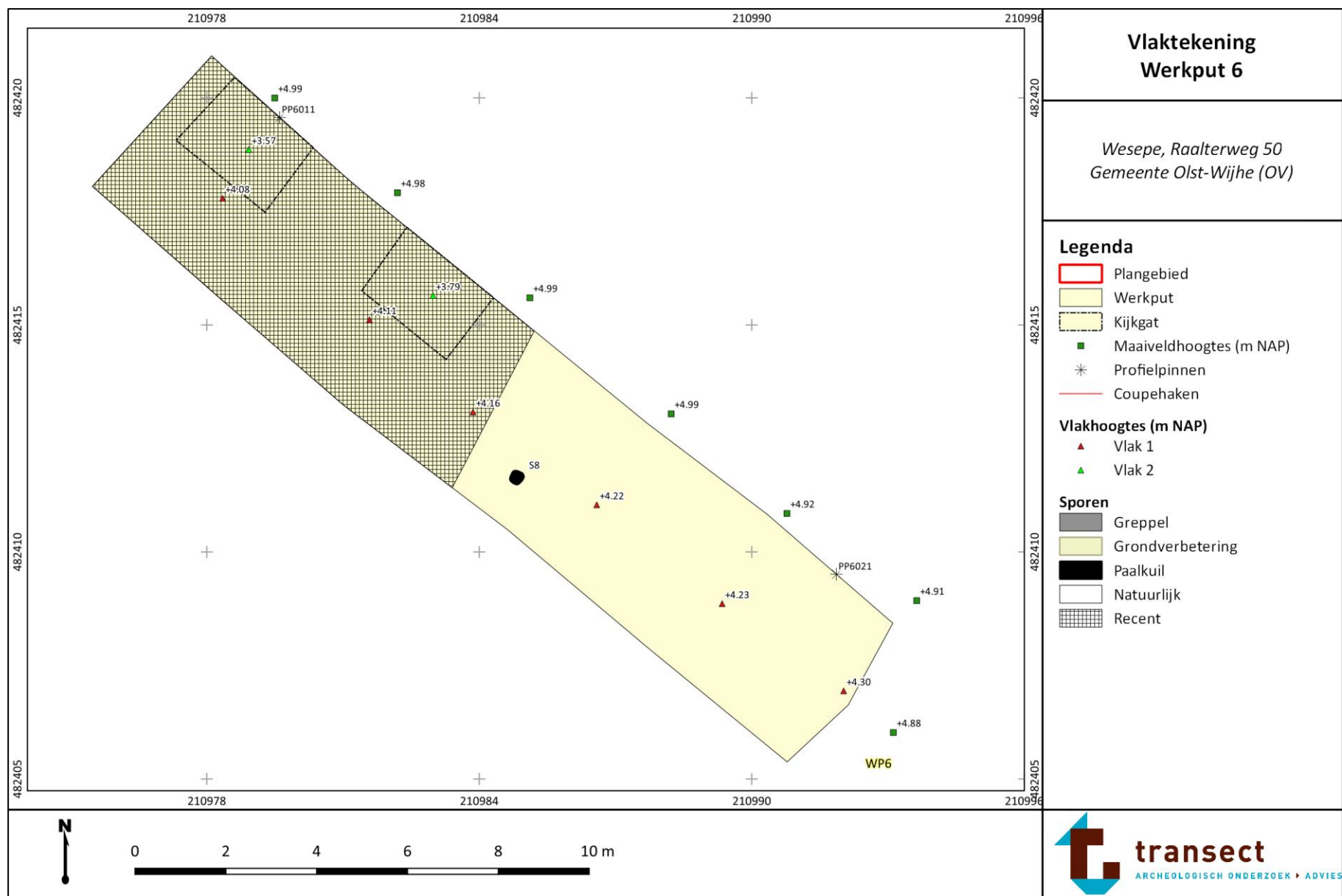
Bijlage 5. Vlaktekeningen

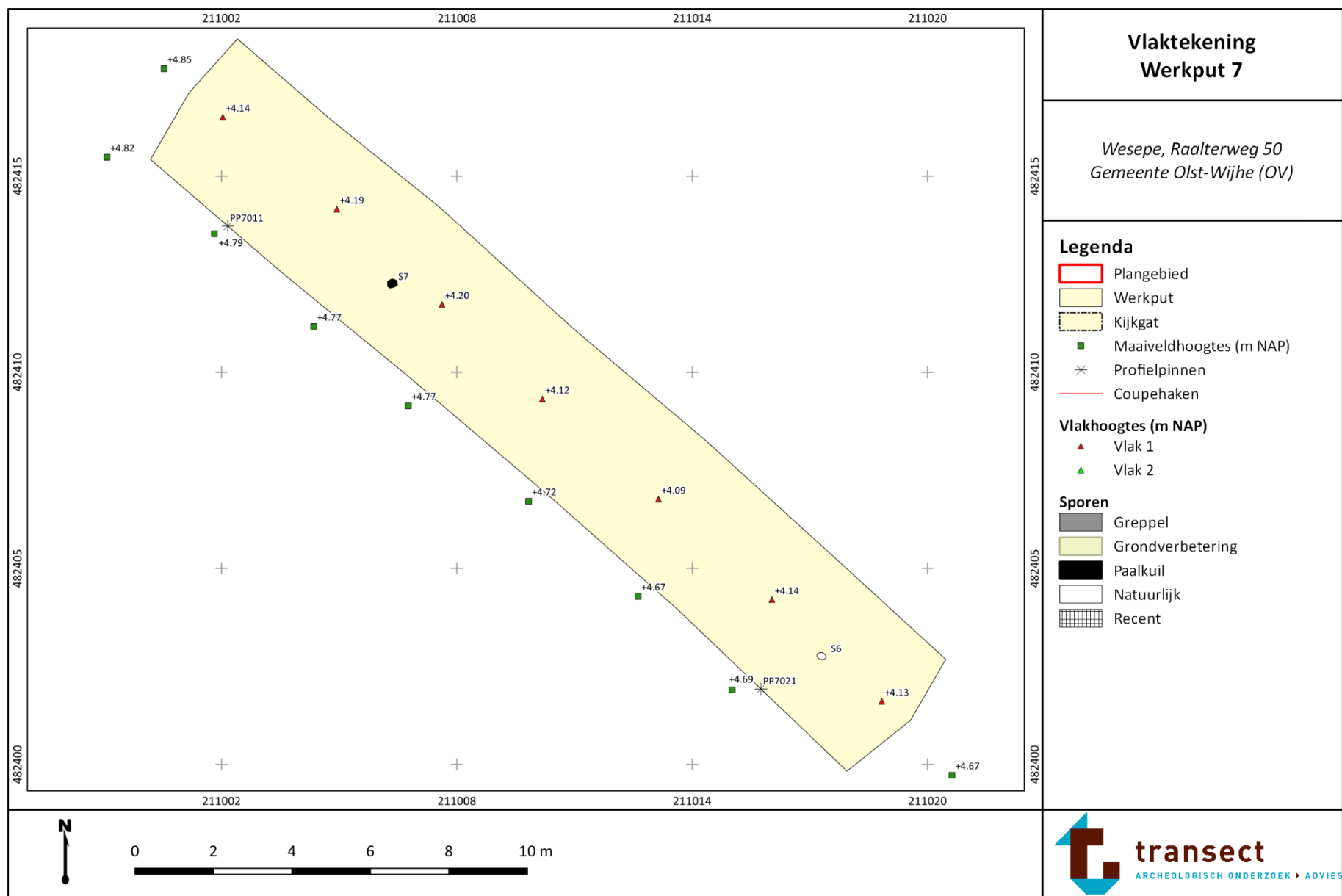

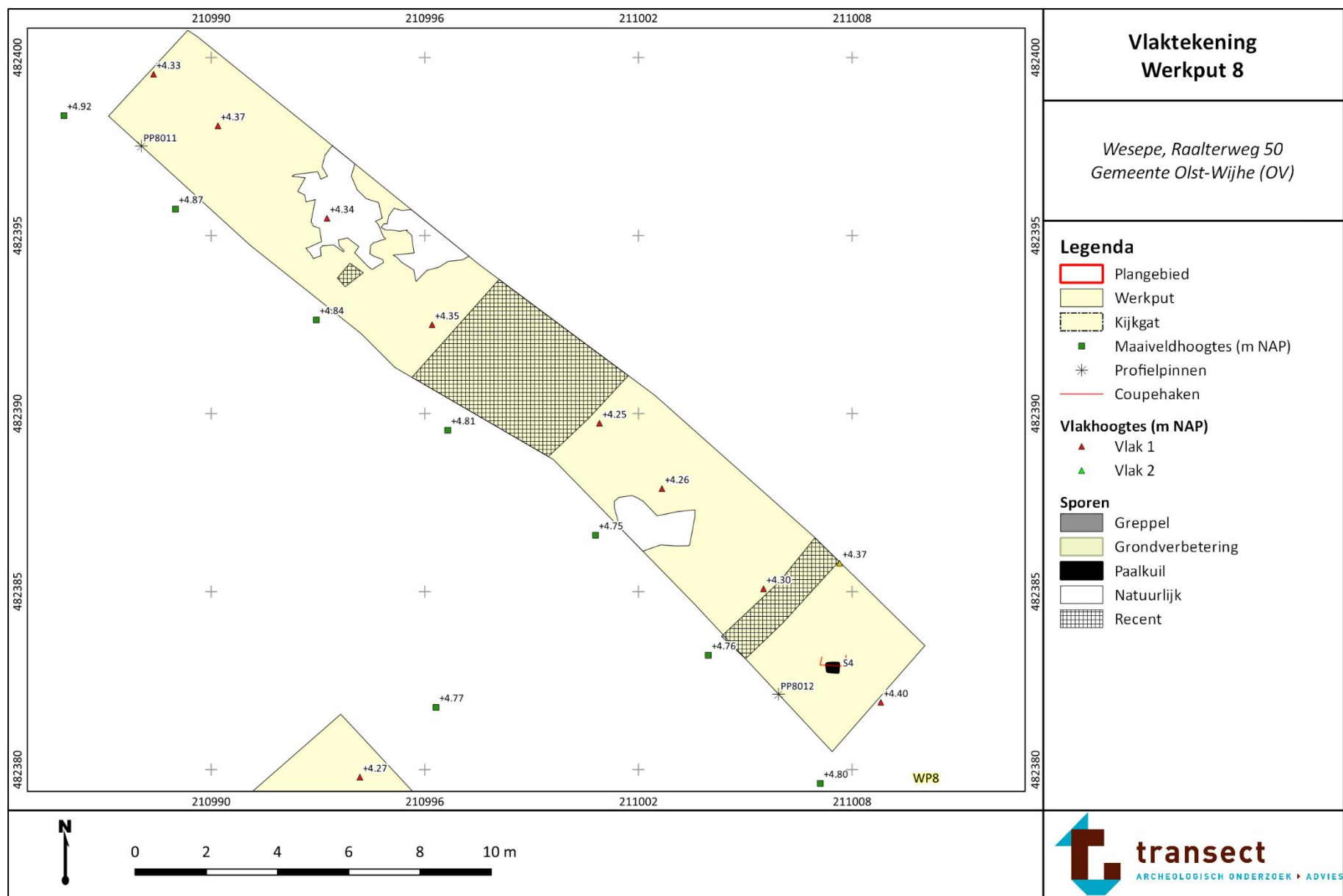

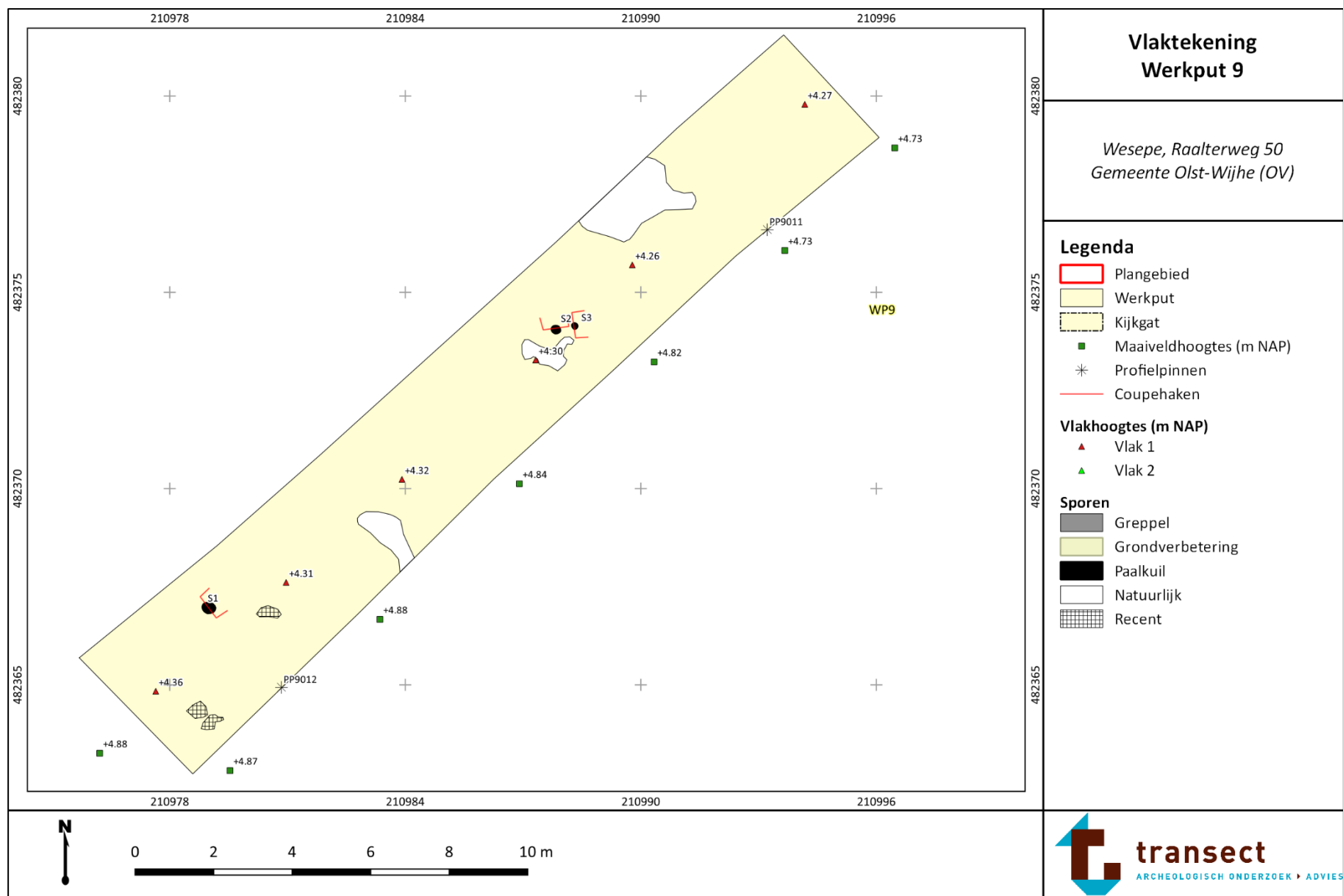

Bijlage 6. Sporen- en lagenlijst

Put	Vlak	Spoor	Spoor-aard	Spoor-contour	Spoor-vorm	NAP onder (m)	NAP boven (m)	Spoor-diepte (cm)	Vulling	Kleur	Kleur-structuur	Textuur	Org. stof	Opmerking vulling	Opmerking
09	001	0001	PK	VAAG	RND	4,26	4,34	8	1	LBRGR		zs2	H1	zf	Bioturbatie in spoor
09	001	0002	PK	VAAG	RND	4,14	4,30	16	1	LBRGR		zs2	H1	zf	
09	001	0003	PK	VAAG	RND	4,02	4,30	28	1	LBRGR		zs1	H1	zf	
08	001	0004	PK	VAAG	RHK	4,16	4,30	14	1	LBRGR		zs1	H1	zf	
05	101	0005	GR	SCHERP	LIN	4,58	4,88	30	1	DGRB R		zs1	H2	zf	
07	001	0006	NAT	VAGEND	RND	nb	4,13	nb	1	DORB R		zs2	H1	mf/mg, fe2, ms	
06	001	0007	PK	VAGEND	RND	nb	4,20	nb	1	DGRB R	heterogeen	zs2		ook DGR, gespikkeld, fe1, mf, ms	
06	001	0008	PK	VAGEND	RND	nb	4,22	nb	1	DGRB R	heterogeen	zs2		ook DGR, gespikkeld, fe1, mf, ms	
03	001	0009	GVB	SCHERP	LIN		3,98		1	DBRG R		zs3		zf/mf, fe2, mn2, fosfaat vlek, grondverbetering	boomgaard
		0009							2	DBRG R		zs2	H2	zf/mf, sch, fe1, rcho, grondverbetering boomgaard	
08	104	0998	NAT												
09	001	0998	NAT		ONR										
09	103	0998	NAT		ONR										
01	103	0999	REC	SCHERP	ONR										
03	001	0999	REC	SCHERP	ONR										
03	101	0999	REC	SCHERP	LIN										

04	103	0999	REC	SCHERP	ONR										
05	101	0999	REC	SCHERP	ONR										
06	001	0999	REC												
06	101	0999	REC	SCHERP	ONR										
07	103	0999	LG	SCHERP	LIN										puinlaag
08	001	0999	REC	SCHERP	ONR										
08	104	0999	REC	SCHERP	ONR										
09	001	0999	REC	SCHERP	ONR										
09	103	0999	REC	SCHERP	ONR										
03	001	1000	BV	SCHERP	LIN				1	DGRB R		zs2	H2	Puin uit bovenlaag, modern, mf/zf	
03	101	1000	BV	SCHERP	LIN										
06	101	1000	BV	SCHERP	LIN										
07	103	1000	BV	SCHERP	LIN										
08	104	1000	BV	SCHERP	LIN										recent; uin uit bovenlaag
09	103	1000	BV	SCHERP	LIN										recent
05	101	1100	LG	SCHERP	LIN				1	DGRB R		zs2	H2	kbw 1, wo1, zf	bouwlanddek
06	101	2000	LG	SCHERP	LIN				1	LGR		zs2		zf/mf, dekzand	E horizont
08	104	2000	LG	SCHERP	LIN										E horizont
06	101	2100	LG	SCHERP	LIN				1	ROBR	heterogee n	zs2		zf/mf, ook BRGE, fe2, pseudopodzol	B horizont
07	103	3000	C-hor	SCHERP	LIN				1	DGRG E		zs2		fe 1 laagje, s sort, mf, siltlaagjes, zf	Cg horizont
08	104	3000	C-hor	SCHERP	LIN										Cg horizont
09	103	3000	C-hor	SCHERP	LIN										Cg horizont
06	101	3100	C-hor	SCHERP	LIN				1	GR		zs2		s sort, tot mg, zf	C horizont
07	103	3100	C-hor	SCHERP	LIN										C horizont

08	104	3100	C-hor	SCHERP	LIN										C horizont
09	103	3100	C-hor	SCHERP	LIN										C horizont
01	103	3200	C-hor	SCHERP	LIN				1	GR		zs2		s sort, zf/gr, mg	Cr horizont
04	103	3200	C-hor	SCHERP	LIN										Cr horizont
05	101	3200	C-hor	SCHERP	LIN										cr horizont
06	101	3200	C-hor	SCHERP	LIN										Cr horizont
07	103	3200	C-hor	SCHERP	LIN										Cr horizont
03	101	3201	LG	SCHERP	LIN				1	GN		zs2		fosfaatvlekken, mest, zf/mf, m sort, fe1	mest
07	103	9999	MSK	SCHERP											Modern

Bijlage 7. Vondstenlijst

Er zijn geen vondsten aangetroffen tijdens het proefsleuvenonderzoek.

Bijlage 8. Beantwoording onderzoeksvragen

1. Zijn er in het plangebied archeologische resten aanwezig in de vorm van grondsporen en/of vondsten?

Er is een beperkt aantal archeologische sporen aangetroffen. Deze bestaan uit een greppel met zeer donkere vulling, die aanwezig is aan de onderkant van het oud-bouwlanddek, en zes paalkuilen. Vier van de paalkuilen zijn gecoupeerd, hierbij is geen duidelijke kern of insteek herkend. De sporen zijn, op basis van de vulling, waarschijnlijk niet ouder dan Vroege Nieuwe Tijd. Er zijn geen vondsten aangetroffen.

2. Hoe ziet de bodemopbouw in het plangebied eruit en in hoeverre is deze intact?

De natuurlijke ondergrond in het plangebied bestaat uit een C/Cg/Cr-horizont (S.3000, S.3100, S.3200) in de top van verspoeld dekzand. Deze wordt in het zuidwesten van het plangebied afgedekt door een restant oude bouwvoor of oud-bouwlanddek (S.1000; S.1100). In de meest zuidelijke werkput is op een aantal plaatsen sprake van een E-horizont (S.2100) en B-horizont (S.2000). In het zuidelijke deel van het plangebied (werkputten 6 en 8) is ook sprake van vele horizontale silt- en roestlijnen in het profiel, die duiden op een fluctuerende grondwaterspiegel.

Met name in het noordwesten van het onderzoeksgebied zijn recente verstoringen tot ca. 90 cm in de C-horizont aanwezig. Deze verstoringen bestaan uit kuilen met modern materiaal zoals glas, rubberen slagen en plastic. In een aantal zones zijn groene fosfaatvlekken aangetroffen. In deze zones hing ook een sterke mestgeur. Dit betreffen dus redelijk recente mestdumps.

In het oostelijk deel van het plangebied is het puin van de bovengrond verwijderd om hier boringen te kunnen zetten. In dit deel van het terrein bestaat de ondergrond uit een beekdalvulling van kleiig/lemig zand. De dekzandrug waar het zuidwesten van het terrein op ligt, wordt hier begrensd.

3. Wat is de aard, diepteligging, samenhang en spreiding van de aanwezige archeologische resten, grondsporen en structuren (horizontaal en verticaal)?

De aangetroffen sporen zijn aanwezig in de top van de C-horizont, onder het oud-bouwlanddek, dat ligt op ca. 3,85 m +NAP in het oosten en ca. 4,35 m +NAP in het zuidwesten. De paalkuilen die zijn aangetroffen hebben op basis van hun vulling en andere uiterlijke kenmerken wel een redelijk overeenkomstige datering, maar kunnen verder niet aan elkaar of aan een structuur worden gelinkt. Het betreffen waarschijnlijk sporen die niet ouder zijn dan Late Middeleeuwen of Vroege Nieuwe Tijd. De greppel die is aangetroffen staat afgebeeld op het Kadastrale Minuutplan 1811-1832 en kan op basis daarvan dus gedateerd worden in de Nieuwe Tijd. Het rechthoekige spoor in de meest oostelijk aangelegde werkput (werkput 3) is waarschijnlijk gerelateerd aan de boomgaard of andere agrarische activiteiten in het gebied.

4. Wat is de datering van de archeologische resten op basis van (chrono-)stratigrafie en typochronologie? En in hoeverre is er sprake van (dis-)continuïteit in gebruik/bewoning?

Op basis van de stratigrafie en de vulling zijn de sporen waarschijnlijk niet ouder dan de Late Middeleeuwen Vroege Nieuwe Tijd. Dit geldt alleen voor de paalkuilen. De greppel en het spoor van landverbetering zijn beide recenter.

5. Welke categorieën vondstmateriaal zijn aanwezig en in welke mate (ook in relatie tot elkaar)? Wat zegt de aard en mate van voorkomen van het vondstmateriaal over het gebruik van het plangebied in het verleden?

Er is geen vondstmateriaal aangetroffen.

6. Welke depositionele en post-depositionele processen zijn te onderscheiden en in hoeverre hebben deze invloed gehad op de bewoningsgeschiedenis en vondstcontexten?

De bodem is, met name in het noordelijke deel van het onderzoeksgebied, recent ernstig verstoord. Deze verstoringen reiken tot diep in het archeologische niveau.

7. Hoe verhouden de onderzoeksresultaten zich tot de resultaten uit het vooronderzoek?

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek komen grotendeels overeen met de resultaten van het vooronderzoek. Het dekzand loopt in oostelijke richting af naar een beekdal. In het dekzand zijn sporen van bodemvorming.

8. Wat is de relatie met omliggende historische/archeologische resten?

De greppel komt overeen met de greppel die op het Kadastrale Minuutplan 1811-1832 staat afgebeeld en die door het plangebied heeft gelopen.

9. Wat is de fysieke en inhoudelijke kwaliteit van de aangetroffen archeologische resten (gaafheid en conserveringsgraad)? Is sprake van (een) behoudenswaardige archeologische vindplaats(en)?

De fysieke kwaliteit van de sporen is middelhoog. De sporen zijn tot een redelijke diepte behouden en nog duidelijk herkenbaar in de bodem aanwezig. Dit geldt voor zowel de paalkuilen als voor de greppel. De inhoudelijke kwaliteit van de sporen is laag. Het verband tussen de sporen is onduidelijk, er is geen structuur te herkennen en er zijn geen vondsten aangetroffen waarmee de sporen gedateerd kunnen worden. De ensemble- en informatiewaarde is hiermee laag. Sporen van landgebruik en erfinrichting uit de Nieuwe Tijd zijn niet zeldzaam, en van historische kaarten is al bekend dat door het plangebied een greppel heeft gelopen. De resultaten van het onderzoek leveren daarmee een beperkte kenniswinst op. Er is geen sprake van een behoudenswaardige vindplaats.

10. Zijn er vanuit de toestand van de archeologische resten, bodemcondities en toekomstig gebruik mogelijkheden voor behoud in situ?

Er is geen sprake van een behoudenswaardige vindplaats in het onderzochte deel van het plangebied (fase 1).

11. Bij afwezigheid van een vindplaats; wat is hier de verklaring voor (verstoord, ander landschap dan verwacht, e.d.)?

Een groot deel van het onderzochte deel van het plangebied is ernstig verstoord, waardoor, als er in dit deel archeologische resten aanwezig waren geweest, deze vernietigd zijn. Echter, in de delen van het plangebied waar de bodem niet verstoord is, zijn ook maar in beperkte mate archeologische indicatoren aangetroffen. Dit zijn allen grondsporen, er is geen vondstmateriaal gevonden. Het lijkt er dus op dat er, ondanks de gunstige landschappelijke ligging van het plangebied, er geen bewoning in, en in beperkte mate gebruik van het, plangebied is geweest.